

מראי מקומות - סוכה

לג.

דצריך להיות אותו עלה בראשו, דהיינו העלה האמצעי, ובזה תלוי הדין הדר, דהוא נראה יותר מהאחרים.

ג. יש דיחוי אצל מצוות או לא

כ' הפני יהושע (עמוד ב' ד"ה והא קא מתקן), דאפי' למ"ד יש דיחוי בקדשים, והוא דין דאורייתא, כדאי' ביומא ס"ד, מ"מ במצוות ודאי אינו אלא מדרבנן, שהרי חולין מקדשים לא ילפי', וא"כ אין שום מקור שיהי' מדאורייתא. ובזה כ' ליישב הא דכ' הרי"ף, רמב"ם, רא"ש, וטור הדין דאם לקט הענבים כשה, ולא מחלקים אם אשחור ביו"ט או לא. וק', דלכאור' דין זה תלוי בשאלת הגמ' אי אמרי' יש דיחוי במצוות או לא, ואף דפשטינן דלא אמרי' דדיחוי מעיקרא הוא דיחוי, אבל עכ"פ נראה ונדחה ונראה לכאור' עדיין הוא בעיא דלא אפשריטא, וא"כ הוא להו לפסוק לחומרא. וע"ז תי' הפנ"י דאי אמרי' דכל הדין הוא רק מדרבנן, א"כ י"ל דספק דרבנן לקולא. וע"ע בט"ז (או"ח תרמו, ו) שגם הוא הקשה כל על הפוסקים הנ"ל, ולשונו בהקו' הוא דכיון דספק דאורייתא הוא הוה להו להחמיר, וא"כ נראה דס"ל דלא כהפנ"י, אלא דאם יש דיחוי במצוות, ודאי מדאורייתא הוא. והביא תי' של הב"י, דתי' דכיון דבידו לתקן, לא הוה דיחוי. וחולק עליו הט"ז, דכיון דמה שיכול לתקן הוא ע"י מיעוט, וזה אסור ביו"ט, א"כ אינו נחשב שהוא ראוי לתקן (ואף דכל איסור תיקון הוא מדרבנן, מ"מ סכ"ס הא אינו ראוי לתיקון בפועל). והט"ז עצמו תי' דמשמע דר' פפא בריש סוגיין הוה פשיטא לי' דאין דיחוי אצל מצוות, ורק ר' ירמי' הוה מספקא לי' אם הוא לקולא או חומרא, ולא שבקי' פשיטותא דר' פפא ואזלי' בתר ספיקא דר' ירמי'.

א. באסא מצראה דקיימי שבעה

שבעה בחד קינא, דכי נתרי וכו'

כ' הריטב"א, דלענין הדס בעלמא שנשרו מקצת עליו, לא נתפרש בגמ' מה דינו, והביא מח' הראשונים בזה. איכא מ"ד שצריך שיהא כולו עבות, ואם נשר מכל שיעורו עלה א' פסול. אבל ממורו הביא דמה דאמרי' דבעינן כולו עבות, היינו שיהא כל השיעור מין עבות, דהיינו דקיימי תלתא בחד קינא, דאי איכא בכולי' שיעורא חד קינא דלא הוי עבות פסול. אבל אם נשרו מקצת עליו, כל זמן שנשאר בכל קן וקן ב' עליו, כשה ושפיר מקרי עבות.

ב. יבשו רוב עליו ונשאר בו שלשה בדי עלין לחין כשר

פרש"י ג' בדין, ובכל בד יש ג' עלין, דפחות מזה לא הוי עבות, והוסיף ר' חסדא דאותן עלין לחין צריכין להיות בראשי הבדים, אבל באמצעם לאו הדר הוא. והק' הרא"ש (סי' ט), א"כ איך שייך לומר דנשתיירו בו ג' בדין, הא לפי רש"י דבדין היינו הענפים עצמן, הא גם בתחלה הי' רק ג' בדין. ועוד, "נשאר רוב עליו" משמע דקאי אענף א', וא"כ איך שייך לומר דנשאר בו ג' בדין. ותי' בשם הר"י דטראני, ד"עליו" היינו על הלולב, שהיו הרבה בדין של הדס על הלולב, ויבשו רובם, ונשאר רק ג' בדים לחים, ובכל א' היו ג' עלין, ובראשן. אבל הרא"ש הק' ע"ז, למה ידבר התנא בלולב שהי' בו יותר מג' הדסים, ועוד, למה אמר יבשו רוב עליו, הול"ל יבשו רוב בדין. ולכן פי' הרא"ש דבאמת יבשו רוב עליו של ההדס, ונשתיירו בו ג' בדין, דהיינו דג' בחד קינא נקרא בד, ולא שיהו כל העליון באותו בד לחין, דא"כ היל"ל דנשאר בו ג' בדין, אלא הביאור הוא דנשאר אפי' עלה א' בכל בד, ור"ח הוסיף